

rešilvi italijansko-jugoslovanskega spora odvrnejo nesrečo, ki se pripravlja, da se nastati iz obupa in razočaranja.

Naš narod v naših zapadnih krajih neče biti rob. Tega naj se zavedajo vsi oni, ki danes odločajo o njegovi usodi!

Ljubljana—Zagreb.

Odbor Narodnog Vjeća za okupirane krajeve, Zagreb.

Odbor za zasedeno ozemlje, Ljubljana.

Udruženje jugoslovanskih akademikarabjeGUNACA, Ljubljana.

Udruženje jugoslovanskih akademikarabjeGUNACA, Zagreb.

Jadransko uprašanje.

LDU Ljubljana, 17. januarja. Z ozirom na danes razširjene vesti, da je odločitev o jadranskem vprašanju že padla, ali pa da je ententa stavila naši državi nekaj ultimatum, je ljubljanski dopisni urad pooblaščen objaviti, da so vse te vesti neistinite.

LDU Milan, 16. januarja. (Dun. KU) Kakor poroča posebni dopisnik lista »Gazzetta del Popolo«, je rešitev jadranskega vprašanja tale: Italija dobi suvereniteto nad Reko, ki bo teritorialno združena z Italijo. Jugoslavija dobi suvereniteto nad Dalmacijo, razen Zadra, ki bo avtonomen. Nadalje dobi Jugoslavija severno Albanijo s Skadrom vred. Italahajajoči se v Jugoslovanski države optirajo za Italijo.

Država SHS.

Demobilizacija prvega poziva.

LDU Belgrad, 16. jan. Ker se bo v nekaj dneh izvršila popolna demobilizacija prvega poziva, je vojni minister zahteval od vseh ministrstev, ki so imela dosedaj v službi vojaške, da popolnijo mesta, na katerih so bili ti vojaški, s civilnimi uslužbenci.

Centralizacija veleposesti, gozdov in rudnikov.

LDU Belgrad, 16. jan. »Epoha« javlja: Iz poučenih krogov smo izvedeli, da se namerava izvršiti centralizacija vseh veleposestev, gozdov in rudnikov, posebno v Bosni. Na ta način bo imela država velike koristi, ker se bo s centralizacijo naše gozdarstvo in rudništvo brzo dvignilo. To vest je treba vsaj za sedaj sprejeti z rezervno.

Kristan poroča.

LDU Belgrad, 16. januarja. Danes dopoldne je bila seja ministrskega sveta, na kateri je minister Kristan poročal o svojem potovanju na Dunaj, v Prago in Berlin. Nadalje so razpravljali o ureditvi prometa in o nabavi vagonov ter lokomotiv.

Iz Dalmacije.

LDU Split, 16. jan. (DDU) Razmere v prehrani mesta Šibenika so postale prav neznosne. Skladišča živil za vojaške in prebivalstvo so popolnoma prazna.

LDU Split, 16. jan. (DDU) Italijanska zasedbena oblast je pogrebu italijanskega železniškega uradnika Čalna, ki je umrl v Kninu, dala značaj izzivanja proti Jugoslovanom. V sprevedu so bile italijanske zastave.

LDU Split, 16. jan. (DDU) V Splitu se širi španska bolezen. Ugotovili so mnogo primerov smrti.

LDU Split, 16. jan. (DDU) »Jadransko« poroča iz Šibenika, da je admiral Millo poslednje dni prepovedal skradinskemu opatu Ivanu Kataliniću brati sv. mašo, ker je politično sumljiv. Maše ni bilo že od Velike noči.

LDU Split, 16. jan. (DDU) Po naredbi dalmatinske pokrajinske vlade je prepovedana vsaka uporaba sladkorne pese za proizvodnjo alkohola.

Razna poročila.

Za zedinjenje krščanskih cerkva.

LDU Belgrad, 16. januarja. V prvi polovici t. l. bo v Washingtonu velik kongres zastopnikov vseh krščanskih veroizpovedanj. Smoter kongresa je zedinjenje vseh krščanskih cerkva. Za predsednika tega kongresa je bil izbran dr. Anderson, škof v Chicagu in velik prijatelj našega naroda.

Prva seja zveze narodov.

LDU Berlin, 16. jan. (Dun. KU) »Lokalanzeiger« poroča iz Berna: Danes ob poluhajstih je bila prva seja sveta zveze narodov v francoskem ministrstvu za zunanje stvari. Bourgeois in Curzon sta prva govorila. Bourgeois je obžaloval, da je bil predsednik Wilson, ki bi bil imel otvoriti to veliko mednarodno ustanovo, zadržan udeležiti se. Zborovalci so upoštevali vzroke, ki so predvodnika Wilsona zadržali v Washingtonu, izražali pa so tudi upanje, da bodo te težkoče kmalu premagane, da bo zastopnik velike ameriške republike kmalu zavzel mesto, katero sedaj čaka anal.

Oddaja premoženja v Avstriji.

LDU Dunaj, 16. januarja. (Dun. KU) Na današnji seji narodne skupščine je dr. Reich vložil predlog za oddajo premoženja. Poudarjal je, da je v interesu čim hitreje rešitve državnih financ nujno treba, da se kolikor mogoče premoženja odda na enkrat, vsled česar predlaga načrt, da se tistim, ki bodo premoženje oddajali na enkrat, priznajo premije ter da se bo vojno posojilo sprejemalo namesto plačila samo tekom prvega leta oddaje. Bojazen, da bo ententa segla na dohodke premoženjske oddaje, smatra za neupravičeno, sicer pa da bo po ratifikaciji mirovne pogodbe in po konstituiranju komisije za obnovo še dosti časa, dobiti jasen vpogled v resnične namere entente, ter bo še zmerom mogoče, ravnati se po tem in eventualno ne pobirati premoženjske oddaje. Inozemci bodo morali le tedaj čakati, ako stanujejo v Avstriji in imajo tam vezano premoženje. Zbornica je sklenila, da se predlog izroči prvemu branju ter pride na vrsto na prihodnji seji.

Aliiranci in Rusija.

LDU Berlin, 17. januarja. (Dun. KU) »Deutsche Allgemeine Zeitung« poroča iz Haaga: Zastopniki aliirancev v Parizu so se po predlogu Clemenceauja domenili in zavezali, da nihče izmed njih ne vstopi sam v diplomatsko zvezo s sovjetsko Rusijo, da bodo le skupno sklepali mir s sovjetsko Rusijo in da bo moral ta sklep biti odobren po svetu aliirancev.

Praska pogajanja.

Avstrijski državni kancelar Renner se je vrnil s Prage na Dunaj in je podal v odseku za zunanje stvari poročilo o izidu pogajanj.

Državni kancelar je poudarjal, da je sedanji odnos do sosednjih držav nevzdržljiv. Ker mirovna pogodba še vedno ni ratificirana, je zunanje ministrstvo vprašalo, ali bi ne bilo mogoče vsaj z neposrednimi sosedi skleniti miru s separatno mirovno pogodbo inter partes. Gre v prvi vrsti za to, da dobimo urejen gospodarski promet. To svojo željo smo najprej izrazili napram Češkoslovaški, s katero smo gospodarsko najtesneje zvezani.

Uspehi pogajanj niso bili ravno veliki. V vprašanju dobave premoga smo dobili samo nove obljube, ker imajo Čehi radi štrajka v ostravsko-karvinskih premogovnikih sami premalo premoga. Dosedanja pogodba o premogu ostane v veljavi, izdelava nove je poverjena komisiji. Če dobimo pa večjo množino premoga, bomo morali vzdrževati tranzitni promet z jugom in Prago. Sladkorja nam pošljejo Čehi 200.000 ton, kar ne krije niti polovice naših potreb; razentega zahtevamo povišanje cen sladkorja na 45 K za 1 kg. V finančnih vprašanjih je hitreje prišlo do soglasja. Glede zasebnih terjatev in dolgov, nahajajočih se v obeh državah, se je dosegel sporazum, da se kompenzirajo med obema državama in ne med privatniki. H tem dolgovom spadajo češki računi pri dunajski poštni hranilnici. Češka vlada je tudi zahtevala, naj nosijo bankovci, ki jih Avstrija dobiva od Dunajske banke, opazko, da avstro-ogrska banka ne obstoja več. V carinskem in železniškem prometu stopi v veljavo par olajšav, istotako v zamenjavi blaga. Sestavila se bo lista carine prostih predmetov.

Pri pogajanjih so prišla na vrsto tudi zunanje politična vprašanja. Češkoslovaška in Nemška Avstrija bode delovali skupno na gospodarskem polju, o kakih političnih alijanci pa ni govora. Odnosaj med njima bo odnosaj med dobrimi sosedi. Temelj sporazuma je saintgermainška mirovna pogodba. — V vprašanju narodnih manjšin soglašate obe vladi, da je to notranje politično vprašanje. Določena je komisija, ki naj v podrobnostih reši vprašanje narodnih manjšin. Posamezne regulacije mej bo izvedla komisija za meje, ki bo naznanjena vprašanju študirala na licu mesta. Komisija za državljansko pravico bo imela nalogo, proučiti vsa vprašanja, ki so v zvezi z državljanstvom.

Četudi nas neposredni uspehi praških pogajanj niso zadovoljili, predvsem ne v njih gospodarskem delu, pomeni vendar to, da smo prelomili cel zid sovražnosti, da smo stopili v prvi odkrit sporazum in da je konec osamelosti, pod katero tako strašno trpimo. To je prvi plahi korak, ki naj pelje iz zapuščenosti, prvi ponižni korak na poti na prosto, je zaključil Renner.

Drugi korak bo peljal najbrže k nam. Kot na Češkem, tako bomo tudi pri nas morali razpravljati z Nemci ne samo o gospodarskih, ampak tudi o političnih vprašanjih, da pridemo na jasno. Ker tudi za nas so sedanji odnosaji z Nemško Avstrijo nevzdržljivi.

Položaj na Slov. Štajerskem.

Demokrati, socialisti in samostojneži so razbodbali v slovenski svet, da stoji Vseslovenska ljudska stranka na bivšem

Slov. Štajerju — slabo. Posebno »dobropoučenega« se dela poglavar štajerskih samostojnežev neki Ivan Mermolja, bivši Vertojčan, sedaj doma nekje pri Mariboru. Ta mož govori na shodih po Kranjskem — na Štajerskem ga nikjer več ne marajo — da je V. L. S. oziroma Kmečka Zveza že — v grobu. To je čisto navadna Mermoljeva laž.

Naša stranka stoji danes na Štajerskem prav dobro. Mariborsko okrožje je organizirano že do zadnje župnije. V celjskem okrožju se bo to delo tudi kmalu dovršilo. Sedaj prireja V. L. S. in K. Z. skupno s S. K. S. Z. in J. S. Z. izobraževalne tečaje po vseh okrajih. Vseh tečajev bo 16. Mladeniči in možje, pa tudi žene in dekleta se izobražujejo za voditelje, agitatorje in govornike. Shodov priredi stranka vsako nedeljo 10 do 20. Med tednom se vršijo shodi zaupnikov. Kratko rečeno: Samostojno in ponosno lahko zre naša stranka bodočim dogodkom nasproti. Tudi nasilja se ne bojimo: Ljudstvo stoji za nami kakor močan, nepremagljiv zid.

In nasprotniki? O demokratih samih nam ni treba zgubljati mnogo besed. Ta stranka je že dijana pri nas med staro šaro, med ropotijo, ki spada v muzej. Njih dosedanj pristajši prestopajo ali k socializmu ali k samostojnežem. Na kmetih se še šteje med demokrate edino še kak učitelj, v mestih pa advokati, notarji, uradniki od 8. činovnega razreda navzdol, veržniki in stari vojni dobičkarji. Samostojna kmetijska stranka se bogati z materialom, ki ga je zapustila nemčurska (Štajercijanska) stranka, in z onimi magnati, ki se štejejo med demokrate, kadar pridejo na deželo učeni profesor Voglar, dr. Koderman, dr. Kukovec, dr. Reisman i. dr. Čisto malo je onih ljudi, ki so iz čistihlepija ali kakih osebnih ozirov zapustili V. L. S. in prestopili k samostojni. Glavno vedro Samostojne pri nas so: nemčurji, kmečki magnati — demokrati, šnopsarji, pretopači, krčmarji, vojni dobičkarji, tihotapci, veržniki in ljudje enake politične baže. Socialni demokratje pridobivajo, to je res, a tudi ne tako močno kakor kričijo socialistična glasila. Najboljši agitator za socialno demokracijo je bila vojska, njene posledice in sedanja draginja. Da bi pa socialna demokracija stalno pridobivala tal, je izključeno, ker naše ljudstvo za socialistične nazore ni in ne bo dovzetno. Kakor hitro dobimo boljšo vladno, ki bo uredila razmere v državi, ki bo odpravila oziroma omilila draginjo in kakor hitro dobimo dobro zakonodajo, bodo tla socialni demokraciji popolnoma izpodkopana.

Zavedamo se, da bo volilna borba pod sedanjim nasilnim režimom huda. A naša stranka je na to vse pripravljena. Če bodo naši somišljeniki in zaupniki storili svojo dolžnost, bodo naši sovražniki razočarani šli z volilnega boja.

V izobraževalnem oziru mi tukaj, posebno kar se tiče mladinske organizacije, lepo napredujemo. V teku enega meseca se je ustanovilo na Slovenskem Štajerju 12 novih odsekov Orla. Vse naše organizacije so na nogah za velik tabor 1. 1920. v Mariboru.

Glede naše gospodarske organizacije gremo z naglimi koraki naprej. Ustanovili smo v zadnjem četrtletju 9 novih kmetijskih podružnic in 6 kmetijskih zadrug. K naši Zadružni Zvezi je pristopilo lepo število posojilnic, ki so hile poprej pri graškem »Verbandu«.

Črešnjevski Ludovik Kresnik, bivši večni kandidat štajercijanske stranke in ovaduh proti zavednim Slovincem izza 1. 1914, je sedaj v slovenjebistriški okolici poleg mladega Novaka iz Slovenske Bistrice najagilnejši agitator za Samostojno kmetijsko stranko. Čestitamo Samostojni na tej pridobitvi!

Tudi znani orehovski Bračko je vnet pristajša Samostojne. Kako se neki razume z g. Zemljičem iz Radencev in Nemcem iz Št. Jurja?

Izobraževalni tečaji K. Z. se vršijo prihodnji teden: 20. januarja v Podčetrtku, 22. v Šmarju in Brezicah. Začetek povsod ob 9. uri.

Dr. Mravlagg in liberalni listi. Mariborska »Straža« je pred 14 dnevi v posebnem članku opozorila javnost, da je znani vsenemec in velik hujskač dr. Ernst Mravlagg v Mariboru dobil kljub sekvesturi v zakup veliko Repničovo posestvo v Cirknici nad Mariborom, dasiravno se za posestvo poteguje zaveden Slovenec. Dr. Mravlagg se je celo norčeval iz nadzornika g. Lileka in izjavil, da mu je vlada v Ljubljani že zagotovila predkupno pravico za 40.000 K. — Liberalni listi sedaj tudi prinašajo to vest, a citirajo celjsko »Novo dobo«. Ti resnicoljubi se bojijo povedati, da je bil ravno »klerikalni« list tisti, ki je opozoril slovensko javnost, da dela dr. Mravlagg tajne kupčije s sedanjo vladno. O tej zadevi bomo še govorili.

Politične novice.

— Jasnno poročilo o »rešitvi« valutnega vprašanja. »Politika«, ki je »neodvisno glasilo demokratov, poroča o poteku seje

ministrskega sveta, ki je odločila o usodi valute: »G. finančni minister Veljković je prinesel na sejo ministrskega sveta gotov sklep, po katerem naj se valutno vprašanje v naši kraljevini reši na ta način, da se krona zamenja z dinarjem v razmerju 1 : 4. Zahteval je, da ministri podpišejo ta sklep, sicer poda on ostavko. Na ta način je bilo razpravljanje hitro zaključeno. Dosegel se je sporazum, da bodo novi državni dinarski bankovci na obeh straneh označeni v kronski vrednosti v razmerju 1 : 4. O metalnem temelju novega državnega bankovca bo odločal parlament. Ob 6. uri zvečer so vsi ministri podpisali sklep g. dr. Veljkovića o taki rešitvi valutnega vprašanja.« — Poročilo govori dovolj. Upamo, da ga bodo razumeli celo narodno-gospodarski strokovnjaki okoli »Jugoslavije«...

— Kaj je ogrski ministrski predsednik povedal? K ogrskemu ministrskemu predsedniku Huszarju so prišle nekatere stranke voščit novo leto. Predsednik je o tej priliki spregovoril zanimive besede: »Krivda, da smo doživeli tako žalostno minulo leto, je več desetletij stara. Javne življenje na Ogrskem je zagrešilo zadnji čas več hudih stvari. Poštenost je v javnosti propala, korupcija se je ožvela. Našega poloma je bilo v znatni meri krivo brezvestno časopisje. Usojam si v svoje dolžnost povedati, da so skrivne družbe, kakor framasoni, Galilejev klub, socialni demokratje, svobodomiselniki, mnogo zakrivilo, da je bil ogrski narod ob času hude borbe tako oslavljen. Preslabi kristjani smo bili! Vsled tega je nastala vojska, ker smo zatajili krščanska načela. V krščanskih principih iščejo sedaj vsi narodi varstvo in pravice.« — Ali tudi državnik Jugoslavije?

— Mažarska oholost. Iz Prage se poroča: Mažarska vlada je pozvala pod orožje vse vojne obvezance letnikov 1898, 1897, 1896 in 1895. Vsi pripadniki teh letnikov se morajo zglasti, častniki, podčastniki in moštvo, celo invalidi. Ta vpoklic bi ne bil nič čuden, ako ne bi imel dostavka: Oni iz zasedenega področja, kakor je Reka ter Hrvatska in Slavonija, se ne smejo smatrati za tuje državljane, ampak so podvrženi vojni obveznosti. — Mažari so menda prevrat prespal!

— Erzbergerjev program. Znani voditelj centra, finančni minister Erzberger, je imel govor, v katerem se je pečal z obnovo Nemčije. Misel enotnosti je najboljša varstvo proti izsiljevanju, ki se ga bojimo. Tudi velikonemška misel ne sme umreti. V notranji politiki je potrebno, da Nemčija finančno in gospodarsko ozdravi kakor tudi, da vpelje strogo demokratsko politiko. Sovražniki nam kljub mirovni pogodbi niso do sedaj dobavili ne surovin in ne živil. Kar bo moglo nemško ljudstvo storiti, da poravnava škodo, to se bo zgodilo. Ruskega problema ni mogoče rešiti brez Nemčije. Boljševizem pride tudi skozi žilno omrežje, ki ga hoče postaviti Clemenceau, Nemškonacionalna (prej konservativna) stranka se igra z reakcijo, a je že dogospodarila. Kolikor bolj revna in bedna je domovina, toliko več ljubezni ji bomo dali.

— Neodrešenim Nemcem. Berlinska vlada je ob priliki ratifikacije mirovne pogodbe izdala proglas na narod, v katerem se poslavlja od milijonov Nemcev v Poznanju, Šleziji, na severu in zapadu, ki po mirovni pogodbi postanejo podaniki tujih držav. V proglasu pravi, da bo veliki nemški narod kljub državnim mejam enoten, ker ga bo družila večna vez velike kulture in sladke materinsčine, ki je največji nemški zaklad. Sicer je moral nemški narod plačati svoj poraz s tem, da so mu odrekli pravico do narodne samoodločbe. Toda nemško ljudstvo naj zaupa v svojo moč in naj ne izgubi upanja, da bo prišel dan, ko bo tudi ono dobilo to pravico.

— Poljska in boljševizem. Zadnje zmahe boljševikov nad Denjkinom so zelo vznemirile Poljsko. Skrb, ki jo pa usoda baltičkih obrobni držav, ki se ne bodo več dolgo upirale pritisku boljševikov, če se boljševikom posreči, podati roko Nemčiji, bi Poljska zopet ostala brez luke, ker bi bila pot do njene edine luke prerezana in bi bilo tako Gdansko izpostavljeno nepričakovanim napadom. Skrb Poljakov še bolj povečuje zadržanje nemških čet, ki so se vrstile v Nemčijo iz baltičskih pokrajin, kakor tudi cel položaj v iztočni Pruski, ki je postala torišče raznih vojaških pustolovcev. Le energičen korak zaveznikov, ki naj bi zasedli ozemlje med Gdanskim in Tornom, bi mogel zjamčiti Poljski mir, ki ga ta pogažena zemlja tako nujno potrebuje.

— Cesar Karel in Čehi v letu 1917. 14. januarja »Venkov« prinaša poročilo ministra Staněka o sestanku s cesarjem Karlom v prvi polovici 1. 1917, torej baš v času, ko je bila princu Sikstu poverjena naloga posredovati za separaten mir. Cesar Karel je tedaj ponujal Čehom združeno avtonomno državo, sestojeko iz Češke, Moravske in Šlezije pod pogojem, da priznajo Habsburžane. Staněk je opomnil, da si ne more misliti popolnega ujedinenja

brez Slovaške. Cesar Karel je izjavil, da o tej točki ni mogoče razpravljati in da on kot apostolski kralj Ogrske ne more in ne sme kršiti prispege na ustavo; to bi pomenilo revolucijo. Cesar je nato še vprašal, kaj torej mislijo Čehi storiti. Stanek je odgovoril, da bodo čakali konec vojne; nato je bil v nemilosti odpuščen... In boj za ujedinjenje je začel.

Dnevne novice.

— Dr. Korošec se je v petek, dne 16. t. m. zvečer odpeljal v Belgrad.

— Darovi iz Amerike. Sinoči so posetili naše uredništvo gg. Ivan Debevec, urednik »Ameriške Domovine«, Franc Jaklič in Rudolf Perdan, ki so dospeli včeraj dopoldne iz Amerike preko Pariza v Ljubljano. Ti gospodje bodo prevzeli v Trstu darove ameriških rojakov, jih spremeljali do Ljubljane ter tu nadzirali razdelitev. Ladja z darovi je odpeljala šele te dni iz New Yorka. Odhod se je zakasnil zato, ker toliko časa ni bilo mogoče dobiti nobene tovarne ladje. Gospodje so odšli iz Clevelanda že 12. novembra, pa so se v New Yorku zamudili poldrugi mesec, preden so dobili ladjo. Zabojev je 3422, v vrednosti 1 milijon dolarjev in so namenjeni za Slovenijo, Hrvaško, Srbijo in Črno goro. Kakor hitro dospejo darovi v Ljubljano, bodo dotični, katerim so namenjeni, takoj obveščeni. Drage rojake, ki jih je privedel v staro domovino tako blag namen, iskreno pozdravljamo.

— Družba sv. Mohorja. Vsled tehničnih ovir, izvirajočih iz naše preselitve, bo družbeni koledar šele dotiskan do mesca marca. Udnina za l. 1920. znaša 10 K, do smrtina 200 K.

— Anton Dolenc t. V sredo 14. t. m. je preminul delegat vojne mornarice SHS v Splitu na posledicah operacije radi vnetja slepiča. S tem je zadela našo mlado mornarico velika izguba. Bil je eden izmed najodličnejših zastopnikov častniškega mornariškega zbora našega kraljestva in bi bil gotovo poklican zavzeti v njej nekoč vodilno vlogo. Rojen je bil v Ložu leta 1871, študiral gimnazijo v Ljubljani, mornarsko akademijo pa v Reki. Po končani akademiji nastopil je pot okoli sveta. Svoje vtise in doživljanje je popisal v vrsti pisem, katere je priobčil v »Ljubljanskem zvonu«. Izborna naobrazbenega častnika je uporabljal mornarska uprava več let na Dunaju pri mornarski sekciji. Ta čas se je udeleževal pogosto delegacijskih zasedanj na Dunaju in Budimpešti kakor referent mornarske sekcije. Bil je poveljnik raznih ladij, pa tudi štabni šef ali osebni adjutant najvišjega poveljnika mornarice. Med svetovno vojno se je udeležil več bitk in reševal. Nazadnje je komandiral v šarži kapitana linijskega broda dreadnot Tegethof. Proti koncu vojne je obolel in nastopil dopust, s katerega se ni več nameraval vrniti v aktivno službovanje. Ali, ko je prišel prekrat, je opustil to namero in se navdušeno uvrstil med jugoslovanske mornariške oficirje. Bil je v novembru 1918 na Krku, kjer se je kovala usoda našega kraljestva, pozneje je postal komodore naše eskadre v Kotoru. Pa lotila se ga je spet bolezen in s pomladni lanskega leta je prišel nazaj v domovino iskat zdravja. Dočim je prihajal prej vedno na dopust v priljubljen grad Orehek, se to pot radi italijanske nestrpnosti ni mogel podati k svoji sestri. Ostal je v Ljubljani. Tu si je pridobil s svojim finim in ljubeznivim vedenjem, s svojo odkrito močnatostjo srca vseh, s katerimi je stopil v ožji stik. Dne 15. avgusta 1919 je bil poklican v Split kakor delegat vojne mornarice SHS. Nihče ni slutil, da gre v smrt. Zalotila ga je sredi med plodovitim delom za dobrobit naše mornarice. Bodi mu zemlja lahka!

— Iz vrst učiteljstva nam poročajo: Gospod urednik, priobčite to-le iz »Učit. Tovarisa« odpadnikom »Slomškove zveze« za na pot. »Tovarisa« ni ugonobila ne politična neznačajnost odpadlih tovarišev in tovarišic, ki v novjšem času s skesanimi »peccavi« prihajajo zopet pod okrilje Zaveze, in ki so za skledico politične luči s Šusteršič-Lampetove mize zatajili svoj moški in ženski značaj in najdragocenejši, kar krasi stan učiteljski: značajnost. Tovariš P. iz M. na Dolenjskem si misli: po Slomškovi zvezi sem postal nadučitelj, po Zavezi postanem — nadzornik. Njemu in drugim takim špekulantom to-le dogodbo v album. Na Gorenjskem je zborovalo okraj učit. društvo. Med njimi tudi en uskok iz Slomškove zveze. Ta je hotel neko reč zagovarjati — če sem prav poučen — menda versko vzgojo. Vstane pa takoj Zavezar in mu vpricho vseh zabrusi v obraz: »Vi vsi veste, kakšno sodbo imamo o naših Slomškarjih. Toda daleč, daleč za Slomškarji so pa vsi tisti, ki sedaj prihajajo k nam.« Kaj je hotel uskok na to reči? V tla je gledal, tako pripovedujejo, in sedaj ne more ne na levo, ne na desno; kvisku pa še manj!

— Poštne razmere na deželi. Zadnji čas so se po deželi, brez dvoma na mnogih krajih skrčila dostavljanja selske pošte; dočim so marsikje prej dobili pošto vsak dan, jo dobivajo sedaj samo trikrat. Kaj je vzrok? Pravijo, da ni denarja, da bi poštним selom zholjšali plačo? To zadnje bi v resnici bilo krvavo potrebno. V nekem kraju na Gorenjskem je imel poštni sel za dnevno pot svojih 15 km, in nazaj 15 km cel mesec 36 K plače. Toliko je zaslužil navaden čovljar na suhem in gorkem, na stolu en sam dan! Pismo noša pa je moral iti v vsakem vremenu, v mokrem in suhem, po zimi poleti — in biti cel dan zunaj. To so naravnost škandalozne razmere. In tisti socialistični ministri v Belgradu pravijo, da skrbje za delavca! Ko pa gre za to, da kmet dobi svoja pisma in svoje časnike, pa ni denarja! Pa kaj bo kmet bral, za kmeta pošte treba ni! »Kmečke Zveze« zahtevajte pošto, kakor je bilo prej; če gre iz rok, jo bo težko nazaj dobiti!

— 3. februar se bliža in z njim zrebanje Dobrodelne efektne loterije katero prireja društvo »Dobrodelnost« v Ljubljani. Čisti dobiček te loterije je namenjen sirotam, sirotam in invalidom. Dobitkov je 1317 v skupni vrednosti 80.000 K. Glavni dobiček je vreden 20.000 K. Srečke so po 2 K in se naročajo v loterijski pisarni v Ljubljani, Poljanski nasip 10. Ker je do zrebanja le še 14 dni, zato hitite z naročili! Naročite po več srečk skupaj!

— Dolenjske železnice. V upravni svet Dolenjskih železnic je vlada imenovala sledeče gospode kot zastopnike drž. in deželnih interesov: Rajka Goloba, umir. železniškega ravnatelja, Ant. Klinarja, gradbenega ravnatelja, dr. Karel Trillerja, predsednika likvid. komisije in Mat. Zamida, višjega ravnatelja dež. uradov. V večerajnji seji upravnega sveta je bil poleg tega še kooptiran g. mestni župan dr. Ivan Tavčar. V izvrševalni odbor so bili izvoljeni razun predsednika Frana Šuklje gg.: Golob, Hribar, Zamida in ravnatelj trboveljskega premogovnika Skubec. — Prihodnji redni občni zbor delničarjev »Dol. žel.« bo sklican čimprej, bržkone že meseca marca. Takrat bo izvoljenih še par upravnih svetnikov. Upamo, da se pri tej priliki ugodi mnogoletni in povsem utemeljeni želji prebivalstva ob Kočevski progi po lastnem zastopniku.

— Drugi dijaški transport v Prago odide iz Ljubljane sigurno v ponedeljek 26. t. m. Natančna ura odhoda se bo še pravčasno naznanila v časopisih. Izvozno dovoljenje za živila naj si preskrbi vsak sam, visume na potnih listih pri različnih konzulatih preskrbi voditelj transporta. Potni listi z vsoto 34 kron za visume se naj dološljejo najpozneje do 20. t. m. Do istega datuma naj se dološljejo tudi prošnje za »polovično vožnjo Ljubljana—Dunaj«, priložiti je treba ubožno sprčevalo. Na prijave po 22. t. m. se ne bo moglo ozirati. Prijave sprejema Lofze Majce, stud. ing., Skofja ul. 1./L., Ljubljana.

— Slovensko zdravniško društvo v Ljubljani razpisuje dr. Löschner-Maderjevo ustanovo za letošnje leto. Prošnje opremljene z ubožnimi sprčevali naj se dološljejo do 31. januarja 1920 odboru slov. zdrav. društva v Ljubljani.

— Kočevska čitalnica priredi svoj redni občni zbor dne 25. t. m. ob 4. uri popoldne pri Beljanu v Kočevju. Med drugimi točkami je tudi volitev odbora za poslovno leto 1920. Po članih vpeljani gostje dobrodošli!

— Podružnica Slov. plan. društva v Kamniku ima v četrtek, dne 22. januarja t. l. ob 8. uri zvečer pri Kumru svoj redni občni zbor, h kateremu se vsi člani vabijo.

— Glavna skupščina društva geometrov Srbov, Hrvatov in Slovencev se bode vršila, dne 2. februarja 1920 ob 9. uri dopoldne v mali dvorani kr. tehnične visoke šole v Zagrebu s sledečim dnevnim redom: 1. Pozdrav predsednika. 2. Poročilo upravnega odbora. 3. Poročilo revizorjev. 4. Predlog odbora o spremembi društvenih pravil in po višanju članarine. 5. Volitev upravnega in nadzorstvenega odbora. 6. Slučajnosti. Pozivljajo se vsi člani, da se skupščine udeležijo.

— Tatvine so na dnevnem redu. Ni čuda, da se dan za dnem pritožujejo gospodinje, kako jim zginavajo kokoši, ker smo neprenehoma v nevarnosti še za živino in drugo imetje. V noč od 12. na 13. januarja so odpeljali tatovi posestniku Ziherlu po dom. Kržinu iz Dobrunj lepega konja, pri sedu Bizjaku so pa odnesli konjsko opremo. Zginilo je vse brez sledu. Pri Jakliču v Dobrunjah so tudi odpeljali konja, domač sin je slišal ropotanje, zapazil, da je izginil konj iz hleva in hitro tekkel za tatoma. Komaj teče kakih 10 minut, pridirja mu nasproti konj, ki je ušel tatu, ki ga je imel na preslabi vrvici privezanega. Tatovoma še niso na sledu.

— Iz Savodenj ob demarkacijski črti se nam poroča: Italijanski vojakji so že zapustili demarkacijsko črto in so se umaknili v Cerkljo, katero so pa že tudi zadnji italijanski vojaški oddelki zapustili in se preselili v Idrijo, o kateri pravijo, da je ne bodo izpraznili. Umikajoči se italijanski vojakji pravijo, da se bodo umaknili na Wilsonovo črto, ljudje pa govore, da bodo odhajajoče italijanske čete nadomestili alpinisti. Dejstvo je pa, da so ostali ob demarkacijski črti le še italijanski finančni stražniki, katerih pa ni veliko. Ker kordon ni več vojaško zastražen, se je tihotapstvo in verižništvo zdaj še bolj razvilo in pomnožilo, kakor prej. Ljudje onkraj demarkacijske črte komaj čakajo, da bi bili za vse večne čase odrešeni Italijanov.

Ljubljanske novice.

lj »Divji lovec«. Danes, 18. jan. 1920, zvečer ob pol 8. uri vprizori »Slovenska dijaška zveza« (Ljubljanska SO) v Ljudskem domu priljubljeni F. S. Finžgarjev narodni igrokaz »Divji lovec«. Med odmoru svira orkester SO. Predprodaja vstopnic do danes dopoldne v knjigarni »Nove založbe« na Kongresnem trgu in v trafiki Modic v Kopitarjevi ulici, v nedeljo popoldne v Ljudskem domu, I. nadstropje od 3. do pol 6. in ob pol 7 uri zvečer pred predstavo.

lj Predavanja v Rokodelskem domu. Opozorjamo vse rokodelce na predavanja, ki se vrše v Rokodelskem domu vsak ponedeljek ob 8. uri zvečer.

lj Izobr. društvo Selo-Moste vabi svoje člane k pogrebu gospe Lucije Orehek, ki se vrši v nedeljo, 18. t. m. ob pol 2. uri iz deželne bolnice.

lj Vincencijeva konferenca sv. Nikolaja ima odslje seje vsak ponedeljek zvečer ob pol 7. uri v Jugoslovanski tiskarni, pritličje. Vhod: Poljanski nasip.

lj Meščansko žensko društvo je imelo 15. t. m. predavanje o služkinjah in njihovih zahtevah. Članice društva in tudi druge gospe so napolnile srebrno dvorano hotela Union in pozorno sledile predavanju gosp. urednika Zahreeta, ki je poročal o gibanju ljubljanskih služkinj. Po predavanju se je vnela živahna debata, v katero so posrele gospe predsednica Helena ing. Remčeva, gospa Zajčeva, gospa Sterletova, g. stolni vikar Škerbec in gosp. svetnik Kalan. — Iskreno želimo še več takih aktualnih predavanj. Društvu pa smo hvaležni, da se je tudi od svoje strani začelo zanimati za vprašanje služkinj. — Udeleženska.

lj Ljubljanski plesi. Kdor motri Ljubljansko občinstvo, kako leta za plesnimi zabavami in kako nori na zabaviščih, temu se zdi skoro nemogoče, da so mezdna gibanja pri nas mogoča in da tarnajo naši listi o slabem življenjskem položaju. Ljudje, ki tožijo čez dan, da nimajo kaj obleči ali obuti in da stradajo, vrve zvečer na plesišča, kjer skačejo in popivajo do poznih jutranjih ur, ko spremljajo mladi, še ne šoli odrasli fantiči dekleta in priletne gospe na dom. Zname so nam ljubljanske družine, ki malo da ne stradajo doma, a jih ne manjka na nobenem plesu, družine, ki kurijo samo eno sobo, a to zato, da sprejemajo lahko v njej mladiče, ki se zabavajo s hčerkami in materami. Začeli so se ostudni ženitovanjski semnji ki ne poznajo skoro nobenih ozirov in izpodkopavajo predvesm avtoriteto tistih staršev, ki se jim gabi tako početje in svare svoje otroke pred slično družbo. Naš list je že večkrat opozoril na to posebno sedanjemu času neprimerno norenje. Treba bi bilo, da posvete resni krogu temu žalostnemu pojavu vso pozornost, da ne poplačamo političnega osvobodjenja s popolno moralno propalostjo. Tajna plesišča bi bilo treba zapreti, na javnih pa moramo na to gledati, da ne bodo na njih igrali največjo ulogo otroci. Oblast mora nastopiti brezobzirno proti tistim materam in očetom, ki ne poznajo rodiljskih dolžnosti ali jih vsled lastne zabave nočejo poznati.

lj Strokovni čevljarski tečaj v Rokodelskem domu se prične v torek, 20. t. m. Vršil se bode v torkih in petkih od 7. do 9. ure zvečer. Čevljarski pomočniki, ki se ga žele udeleževati, naj pridejo v torek ob 7. uri v Rokodelski dom, Komenskega ulica, št. 12.

lj Oddelek za narodno brambo deželne vlade za Slovenijo in komisija za terjatve proti bivšemu erarju se preseli dne 19. t. m. iz prostorov vladne palače, II. nadst. v dekliški licej na Bleiweisovi cesti.

lj Proti verižnikom. Pri kontroli hotela »Slon« v petek so nadzorovalni organi prijeli verižnika Giovanni Lebonia iz Trsta. Dalje so segli v gnezdo verižnikom na Dunajski cesti, kjer sta bili prijati dve tihotapki, katerih blago je ostalo v glavnem verižniškem gnezdu v Ljubljani.

lj Ptiček se je ujel. Policija je aretirala nekoga vojaka, kateri je hotel z baje kupljenim zastavljalnim listom rešiti zastavljeno perilo, last kmetice iz Zale pri Kamniku. Šimsičeva je listek izgubila in je obvestila o izgubi zastavljalnico.

lj Naglo preprečena tatvina. V petek dne 17. t. m. je ukradel Ivan Švab železo v nekem vojaškem skladišču. Konja in voz mu je posodil vojak Franc Kamnikar, doma iz Šmartna pri Litiji. Železo je pomagal iz skladišča nositi invalid Anton Illovar. Ko je peljal Švab ukraden železo po Ambroževem trgu, ga je ustavil stražnik, ki se ga je zelo ustrašil, kar je vzbudilo sum, vsled česar je Švab aretiral. Tudi Illovar in Kamnikar sta pod ključem.

Dijaški vestnik.

d Tovariši Dariačari — pevci! Koncert pevske zveze »Ljubljana« je pred vrati. Odbor »Ljubljane« želi, da bi sodelovali tudi Dariačari. Zato prosimo, udeležite se vedno pevske vaje! Za začelnike bom poskrbel, da bomo imeli posebne pevske vaje. — Prihodnja vaja je v nedeljo 18. t. m. v Ljudskem domu, I. nadstropje. — Ciril Bernot, phil.

Orlovski vestnik.

Članicam šentpeterskega orliškega krožka. Vabim vse članice, da se zanesljivo udeležijo pogreba gospe Lucije Orehekove, matere naše sestre Milke, ki se vrši v nedeljo 18. t. m. ob pol 2. uri pop. iz deželne bolnice k Sv. Križu. — Predsednica.

Vsem odsekom obsavskega orlovskega okrožja. Okrožno tajništvo je poslalo odsekom tega okrožja okrožnice glede nameravanega vaditeljskega tečaja in pol naročnikov »Mladosti«. Ker se odseki na to okrožnico še niso odzvali, se pozivljajo, da to nemudoma store. Brez točnosti in reda, ni napredka. Bog živi! — Okrožno tajnik.

Orliški krožkom. Nameravana vaditeljska seja, ki bi se imela vršiti v nedeljo 18. t. m. ob 14. uri v Jugoslovanski tiskarni, III. nadst., se vrši isti dan po diskusijskem večeru. Ob določenih uri se ne more vršiti vsled pogreba matere sestre Orehekove. Sestre ljubljanskih krožkov se pozivljajo, da se udeležijo pogreba ob pol 2. uri popoldne iz deželne bolnice. Sestri Orehkovi naše sožalje.

Najnovejša poročila.

SLOVENSKA JAVNOST PROTI ITALIJANSKEMU IMPERIJALIZMU.

LDU Ljubljana, 17. januarja. Vest o pariških pogajanjih glede zapadne meje in glede Reke so globoko vznemirile vse kroge v Sloveniji. Politične stranke so sklicale izredna zborovanja svojih načelstev in sklepale o novi situaciji. Vse stranke so vkljub političnim nasprotjem edine kakor en mož, da glede reškega vprašanja ne dopuste novih diskuzij razen na podlagi suverenitete kraljestva SHS nad mestom Reko, njega okolico in pristaniščem. Pri tem poudarjajo stranke, da so vse nameravane umetne rešitve, po katerih naj se na primer pristanišče proglasi kot svobodno, a mesto naj pride pod italijansko okolico pa pod jugoslovansko suvereniteto, nena ravni kompromisi, kateri bodo pa nam povzročili neprestane spore, temveč bodo onemogočali promet. Ni misliti, da bi se mogla razviti jugoslovanska trgovina in mornarica v pristanišču, čigar obala bi bila v rokah tuje države, katere bi mogla neprestano, četudi z malimi sredstvi, ovirati svobodno gibanje. Glede zapadne meje so vse stranke edine v tem, da naša meja z Italijo ne sme odsekati živega dela jugoslovanskega naroda od narodnega telesa, temveč da je potrebno, ako se želi resničen kompromis z Italijo, da se da ondopnemu narodu prilika, da sam odloči o svoji usodi. Vsa javnost odklanja gnil kompromis, ki bi povzročal neprestano vznemirjenje in na ta način onemogočal, da kdaj nastopijo prijateljske sosedske razmere med italijanskim in jugoslovanskim narodom. Stranke so pozvale osrednjo vlado, naj neomajno zastopa to stališče.

POIZKUSI ZA KONCENTRACIJSKI KABINET.

(Izvirno poročilo »Slovenca«.)

Zagreb, 17. januarja. »Jutarnji list« poroča iz Beograda: V belgrajskih političnih krogih se govori, da bo po povratku regenta Aleksandra bržkone prišlo do rekonstrukcije kabineta. Ze prej se je omenjalo, da je regent, ko je došel v Pariz, ponudil Pašiču sestavo širšega koncentracijskega kabineta pod pogojem, da se demokratski zajednici pusti listnica ministrstva za notranje stvari. Sedaj se zopet govori, da je regent Aleksander po svojem povratku iz Strasburga v Pariz ponovno konferiral z vodjo radikalne stranke, ki je izjavil, da je radikalna stranka pristala na to, da vstopi v koncentracijski kabinet, pri čemur zahteva zase in opozicijski blok najmanj šest ministrskih listnic. Po tej

kombinaciji, ki jo je treba sprejeti z rezervno, bi dobila demokratska zajednica šest ministrskih listnic, socialisti dve do tri, en portfelj pa republikanska stranka. Razen tega tudi govori, da bi bila ponudena ministrska sedeža tudi dr. Smolčki in dr. Cvijiću, ki sta bila predvčerajšnjim sprejeta v avdijenci pri ministrskem predsedniku Davidoviću. Poročajo tudi, da je Protić nujno pozval v Belgrad predsednika Narodnega kluba dr. Laginjo in predsednika Jugoslovanskega kluba dr. Korošca. Medtem ko piše neki belgrajski list, da se je to zgodilo v svrhu pogajanj za sestavo ustavnega odbora, se trdi v političnih krogih, da gre za poslednji poizkus sestave koncentracijskega kabineta.

REPUBLIKANSKA STRANKA.

(Izvirno poročilo »Slovenec«.)

Belgrad, 17. januarja. Po dolgih posvetovanjih je bil predvčerajšnjim dovršen proglas ustanovitve republikske stranke, na katerem so med drugimi podpisani bivši ministrski predsednik Stojanović, bivši minister za zunanje stvari Jovan Zujović, bivši minister Jaša Prodanović ter še nekoliko bivših ministrov in profesorjev, vseh skupaj okoli 20 politikov. Zastavni odbor stranke ima namen, pripraviti vse potrebno za čimprejšnje izdajanje strankinega glasila. V republikansko stranko je vstopilo tudi osem poslancev demokratske stranke, kar se v političnih krogih živahno komentira. V stranko je vstopila tudi republikanska omladina, ki je že pričela izdajati svoj list »Republika«.

VOJNA ODŠKODNINA.

(Izvirno poročilo »Slovenec«.)

Belgrad, 17. januarja. Kakor poročajo, je mirovna konferenca v Parizu končno rešila vprašanje o višini odstotkov, ki jih bo dobila Jugoslavija na račun vojne odškodnine. Višina vsote je določena na 6% od celokupne vojne odškodnine, ki jo mora plačati Nemčija in ki znaša 22 milijard 800 milijonov. Za višino avansa se še ne ve, a vojna odškodnina, ki bi bila izplačljiva v 20 letih, bi znašala poldruge milijardo.

TISKARSKA STAVKA V ZAGREBU?

(Izvirno poročilo »Slovenec«.)

Zagreb, 17. januarja. Pogajanja med lastniki tiskarn in tipografi so se prekinila, vsled česar bo bržkone v ponedeljek došlo do tiskarske stavke. Danes je bil zadnji dan roka, v katerem bi morali ugoditi lastniki zahtevam stavcev.

ZAHTEVE INVALIDOV.

LDU Belgrad, 17. januarja. »Politika« javlja: Včeraj ob 16. uri so bili pri ministrskem predsedniku Davidoviću zastopniki invalidov. Zahtevali so na podlagi resolucije, sprejete na invalidskem zborovanju, da se jim zviša podpora in da se dovoli družinam v vojni padlih mesečna podpora po 150 dinarjev. Ti izdatki bi iznašali dva do tri milijone dnevno, ker je v naši kraljevini 600.000 rodbin, ki so ostale brez rediteljev.

CLEMENCEAU GRE V POKOJ.

LDU Pariz, 17. januarja. (DKU) Agence Havas javlja: Glasom vesti, ki jih priobčuje časopisje, se bo Clemenceau ločil od političnega življenja in se tudi ne bo posluževal svojega polmilenega peresa. Prihodnji teden odpotuje v La Tranche, kjer bo začel pisati svoje spomine o vojni.

RAZPAD KOLČAKOVE ARMADE.

LDU Moskva, 17. januarja. (DKU — Brežično.) Vsled popolnega propada Kolčakove armade napreduje vstaja v vzhodni Sibiriji. Po izpolnjenosti poročil je češki »bataljon smrti« ujel železniški vlak, kjer je bil minister za notranje posle, ministrski predsednik in general Martinov, pa tudi Kolčak sam. Zaradi izročitve Kolčaka sovjetski vladi se vrše pogajanja s Čehi.

Junaški boji v Šmarjeti v Rožu.

Več mesecev je držala hrabra 11. stotnica ljubljanskega (37) pešpolka pretečenega leta zasedeno Šmarjeto v Rožu proti večkratnim nemškim napadom. Majnika 4. dne so se odločili Nemci za splošni napad v veliki premoči na to trdnjavo, katere se je po njihovih uspehih v Podrožju in pri Velikovcu — še vedno hrabro branila. — Kapetan Pavel Razlag, poveljnik 11. stot., s poročnikom Franjo Jurca kot poveljnikom strojnice, kateri je pričakoval ta močni napad, je odgovoril svarečim prebivalcem, da on ne zapusti nikdar prostovoljno prijazne in priljubljene mu Šmarjete in njenega prebivalstva ropu in divjanju zverinskih nemških tolp.

Strašen je bil boj! Dva dni je streljala nemška artiljerija v prijazno vas. Malo je bilo brez sledov nemških granat in še danes tiči Šmarječanom prestani strah v vseh udih. Ob pol 10 uri 4. maja se je pričel splošni napad. Nad vse hrabro so se branili naši do pozno popoldne. Od vseh

strani obkoljen, se je moral kapetan Razlag, ko je posla vsa municija, udati prvimi tolpam, ki so pridle v vas. Prosil je kot ujetnik pardona za svoje moštvo in zase, ter jim ponudil ves svoj denar, kar je storil tudi že ranjeni poročnik Jurca. Toda pozivljeni Nemci niso imeli usmiljenja z junaki. Vzeli so sicer denar, ter na to postrelili vse, razen nekaj mož, katere je zamogel s svojim vplivom še rešiti tukajšnji lesni trgovec Maks Schellander. Divjanje in ropanje zverinskih tolp je bilo strašno.

Na tukajšnjem pokopališču počivajo zdaj junaki branitelji Šmarjete in slovenskega Korotana. To so: kpt. Pavel Razlag, por. Franjo Jurca, četovodja Alojzij Novak, deseterik Maks Matuš (Novo mesto), Kristijan Čapelnik (Kotlje) in Jurij Janko (Tolsti vrh).

Po par tednih so Nemci kpt. Razlaga še enkrat izkopali, ter mu vzeli denar stotniške blagajne, katerega je imel skritega v čevljih.

Skromni leseni križi označujejo grobove junakov.

Na narodni praznik pretečenega leta se je povodom slavnostnega občinskega zborovanja osnoval odbor za primeren spomenik padlim. Nabrala se je v občini že lepa vsota, toda manjka še mnogo, da bo spomenik vsaj približno vreden junških dejanj.

Podpisani odbor prosi tem potom vsa društva, korporacije, denarne in druge zavode, kakor tudi zasebnike, posebno pa sorodnike, znanec in prijatelje imenovanih padlih ter njihove domače občine, da zbirajo in prispevajo po možnosti za kolikor lepši spomenik. Apelira se tem potom tudi na 37. p. p. častnike kot moštvo ter na vse, kateri ljubijo svojo slovensko domovino in njene junake.

Prispevki naj se blagovolijo poslati na »Šolsko vodstvo Šmarjete v Rožu«.

Odbor za spomenik:

gerent Lučovnik, župnik Kukačka, predsednik, podpredsednik, nadučitelj Robljek, tajnik in blagajnik.

Prosveta.

pr »Velikomestna pravljica«, se imenuje nova opereta, ki jo je zložil Richard Fall, in katere premijera se je vršila te dni. Kritika se izraža o delu precej povoljno. Seveda s tem še ni rečeno, da je delo dobro, posebno če izberemo iz kritik glavne besede, ki so: veselo, sentimentalno, drastično, pravilčno, ljubko, domače, »valček velikomestne pravljice«, itd., vidimo, da gre tu za delo, ki kokekira z občinstvom po svoji plitvosti in mu-

zikalni brezpomembnosti, kot pri večini novih operetnih del.

pr Cerkevni Glasbenik. Izšle so tri zadnje številke »Cerkvenega Glasbenika«, ki ga urejuje g. Stanko Premrl in prinaša nadaljevanje Ferjančičevega članka »Cerkveno glasbena liturgika« ter Mlinar-Cigaletovega članka o »Vatroslavu Lisinskem« (ob stoletnici njegovega rojstva). List prinaša tudi mnogo drugih zanimivih poročil in drobiža. Naročnina bo znašala zanjeprej 20 K na leto.

Gospodarstvo.

g Kmetijska predavanja. Predavanje o pridelovanju zelenjadnega semena, ki ga je priredilo »Društvo slov. kmetijskih strokovnjakov« po svojem članu, sadjarskem nadzorniku g. Humeku, v nedeljo 11. t. m. v Trnovem, je bilo dobro obiskano. Vsled velikega zanimanja se bo predavanje nadaljevalo to nedeljo, dne 18. januarja ob pol 4. uri popoldne.

g Borzna poročila. LDU Curih, 16. januarja. (ČTU) Dunaj notira 2.20, Berlin 9.75, Praga 8.— krone 2.50. — LDU Dunaj, 16. januarja. (ČTU) Dunaj na Zagreb 245—260, na Prago 338—363, SHSkrone 225—240.

Aprovizacija.

a Cenejša prehrana. Stranke, ki so do 15. t. m. vložile vprašalne pole, pa še niso dobile izkaznic za cenejšo moko, naj se zanesljivo zglase na magistratu, Galetova hiša, pritličje, levo in sicer stranke s črkami A do K dne 19. januarja in s črkami L do Z dne 20. januarja — vsakokrat od 8. do 12. ure popoldne.

a Petrolejske izkaznice dobe zamudniki, ki niso prišli v soboto, dne 17. t. m. h krušni komisiji, šele po 25. januarju.

Dobrodelna efektivna loterija

društva »Dobrodelnost« v Ljubljani
o koristi sirot, slepcev, invalidov in hiračev. 1317 dobivkov v skupni vrednosti 80.000 K.
Glavni dobiček v vrednosti 20.000 kron.

Srečka 2 kroni. Srečka 2 kroni.
Srečke se naročajo v loterijski pisarni v Ljubljani, Poljanski nasip št. 10.
žrebanje bo 3. febr. 1920 ob 6. uri zvečer.

Trpite na reumatizmu in bihtičnih bolečinah? Vdrženje s pravim Fellerjevim Elza fluidom je takorekoč dobrodejno! 6 dvojnatih ali 2 velik specijalni steklenici 2 K.

Rabite milo-odvajajoče sredstvo? Fellerjeve prave Elza kroglice izvršujejo svojo dolžnost! 6 škatlic 12 K — Zagorski sok zoper kašelj in prsne bolečine 1 steklenica 5 K. — Zelo učinkovita švedska tinktura 1 steklenica 12 K. — Omot in poština po sebi, a najceneje. Eugen V. Feller Stubica donja, Elzatrž št. 134, Hrvatska.

Starejša žena bi šla rada kot za pomoč v kuhinji ali pa k otročičkom. Samo za brano in posteljo, druge plače ne potrebuje. Naslov v upravi Slovenca pod št. 213.

Stanko Žargi
trgovec

Melanija Žargi
roj. Kham

poročena

Ljubljana, dne 18. prosinca 1920.

kupuje o se dobro obranjeni

šivalni stroji in stojala

Ponudbe na Jos. Petelin, Ljubljana

Kupujem vsako množino kož od d.v. jih zajcev ter plačam po najvišji dnevni ceni.

6311 (30) IVAN BERNIK klobučar v Višnji gori.

-KOLESA- rabljena kupuje J. GOREC, LJUBLJANA, Gosposvetska c. št. 14.

Veliki slovenski spisovnik zbirka pisem, listin in vlog za zasebnike, trgovce in obrtnike, sestavljen Henrik Podkrajšek, profesor na kr. drž. obrtni šoli v Ljubljani, je ravnokar izšel. Cena K 24.— Priročna knjiga, katere je neizogibno potrebna za vsakega, ki se ukvarja s poslovanjem, ali pa pri založniku Ignac pl. Kleinmayr & Fed. Bamberg, Ljubljana Kongresni trg 2.

Polovni kožuhi (pižma) vreden 20.000 K se za 10.000 kron proda in kožuhi za šoferja (1100 K) pri portirju Hotela »Union«.

221 Vr XII 337—19—21

V imenu Njegovega Velicanstva kralja! Deželno sodišče v Ljubljani je razsodilo tako:

1. Milan Hočevar, rojen 3. 3. 1894 v Celju tja pristojen, kat. oženjen, trgovec v Ljubljani, predkaznovan.

2. Josip Šubar, rojen 5. III. 1894 v Tretu, pristojen v Moravce, kat. samski trgovec v Ljubljani, predkaznovan,

sta kriva

da sta meseca julija in avgusta 1918 v Ljubljani veržno trgovala s milom, s tem sta zakrivila pregrešek po § 23 i 4 ces. nar. z dne 24. 3. 1917 št. 131 d. z.

in se obsodita

po § 23 ces. nar. z dne 24. III. 1917. števil. 131 dr. zak. z uporabo § 260 b k. z. vsak na tri tedne strogega zapora, poostregega z trdim ležiščem na teden in vsak na 2000 K denarne globe, oziroma v slučaju neizterljivosti na 20 dni zapora; po § 45 citirane naredbe se razglasi sodba v 4. ljubljanskih dnevnikih Slovenski Narod, Slovenec, Jugo-lavija in Naprej na stroške, obtožencev in nabije na občinski deski ljubljanski po § 44 iste naredbe na izgubo obrtne pravice za eno leto pri obeh obtožencih; po § 389 k. p. r. morata povrniti stroške kazenskega postopanja solidarno, one izvršitve kazni pa vsak zase. Zasebni vdeležec Urbančič se pa § 366 k. p. r. zavrta na pot civilne pravde.

Ljubljana, dne 24. junija 1919.

Vedernjak rap.

- Vreče -

vsake vrste in v vsaki množini kupuje vedno ter plačuje najbolje trg. firma J. Kušan, Kranj, Gorenjsko.

DRVA Kontoristinja

suha, mehka in trda, žagana in cepljena, dobavi in pripelje na dom Srebotnjak Kolodvorska ul. 31.

Kupim fotogr. aparat (ročno kamero) vel. 9x12 — 10x15 cm z objekt. (dvojnaim anastigmatom.) Naslov pove uprava Slovenca pod št. 216

Proda se popolna pisarna s steklenimi skoraj nova pisarni s stenami v velikosti 3x350 m. A. Susnik, Ljubljana, Zaloška cesta št. 21.

Plačam vsako ceno brez postrežbe. Ponudbe pod R. M. na Anončno ekspedicio Al. Matelič, Ljubljana.

Vsako rezaneje lesa desk in ploščino rezaneje lesa hrov kupi tvrdka I. Augustin, Ljubljana, Sp. Siška Jernceva ulica 231.

Stanovanje

s hrano za dve deklici-dijakinji iz bolše tržaške rodbine se išče. Ponudbe na upravo lista pod šifro »Stanovanje in hrana«

Išče se za trgovino s špecerijskim in kolonijalnim blagom, dež. pridelki itd., zanesljiv in še iz mirnih časov popol. izvežban

poslovodja

(z večletno prakso) s la referencami. Ponudbe pod števil. 199 na upravo lista.

Proda se

stroji za pekarno, blagajna (sistem »national«) 1 lovski voz in druge stvari. Poizve se pri Kranjski stavbeni družbi v Ljubljani Levstikova ulica št. 19.

Proda se oprava za jedilno sobo. Poizve se pri Gritar & Mejač, Prešernova ul. 9.

V najem dam modern

valjčni mlin

tik pred vojno dovršen. Gonilna moč: Vodna turbina s konstantno vodno močjo; zmleje približno 4 vag. na teden. Vpraša se pod konstantna vodna sila 165 na upravo Slovenca

Nekaj prvovrstnega

tepkovca

ima na prodaj Stefan Erman, št. Vid nad Ljubljano 4.

Grajski vrtnar

49 let, vdovec, z večletnimi spričevati, izvežban v vseh panogah vrtnarstva, si želi takoj premeniti službeno mesto. Ponudbe pod Grajski vrtnar na upravo lista.

Jamski les

kupi večjo množino št. Janški preme-gokop, Aud. Jakl, Krmelj, Dolenjsko.

Čebulj

rdeči kupujem na vagone. Ponudbe samo z označbo cene na H. Novak Maksimirska c. 64. Telefon 20—60, Zagreb.

Globoko potrtem srcem naznanjam vsem sorodnikom in prijateljem, da je moj ljubljenski soprog, oziroma brat in stric, gospod

Franc Voh

sprevednik drž. železnice

pri izvrševanju svoje službe nenadno smrtno ponesrečil dne 16. t. m. v starosti 39 let. Pogreb dragaega rajnika bo 18. t. m. iz mitvašnice pri Sv. Krištofu ob 3. uri popoldne. Nepozabnega priporočamo v blag spomin!

Spodnja Siška, 17. jan. 1920.

Zalujoča soproga Franciska Voh.

Večja množina slokronskih bankovcev se je izgubila od gostilne Maček Krojaška ul. do glavne pošte. Posteni najdetelj se prosi, od da g. Knezu na Kongresnem trgu 17.

Dva kožuha eden za častnika, drugi potovalni, sta naprodaj; ogledati se moreta v nedeljo popoldan ali v ponedeljek dopoldan na Seiu 48/1.

Mlad trgovec

28 let s 40 tisoči pramoženja, želi znati v svrhu ženitve z gospodično, ali vdovo. Pogoji: pridnost, starost 18—30 let in nekaj pramoženja. Ponudbe s sliko upravi pod 226.